

LOKMAN KARATAŞ - HASAN YILMAZ - OLGUN KAPLAN - HATİCE İŞILDAK

ANTİKOR

AYT

Türk Dili ve Edebiyatı

MODÜLER - FASİKÜLLÜ SORU BANKASI

- 1- TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ
- 2- MASAL - FABL - DESTAN - EFSANE
- 3- TİYATRO
- 4- ÖĞRETİCİ METİNLER

1.
FASİKÜL

ANTİKOR AYT TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SORU BANKASI

1. FASİKÜL

1. ÜNİTE

TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ

- EDEBİYATIN GÜZEL SANATLARLA İLİŞKİSİ VE METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI (1-3 Testler)	1
- EDEBİ AKIMLAR (1-3 Testler)	7

2. ÜNİTE

MASAL - FABL - DESTAN - EFSANE

- MASAL - FABL - DESTAN - EFSANE (6 Test)	13
---	----

3. ÜNİTE

TİYATRO

- TİYATRO TÜRLERİ / TERİMLERİ (1-4. Testler)	25
- GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU (1-3. Testler)	33
- TANZİMAT - SERVETİFÜNÜN - FECRİATİ - MİLLÎ EDEBİYAT TİYATROSU (1-4. Testler)	39
- CUMHURİYET DÖNEMİ TİYATROSU (1-3. Testler)	47

4. ÜNİTE

ÖĞRETİCİ METİNLER

- ÖĞRETİCİ METİNLER (1-4. Testler)	53
- TANZİMAT DÖNEMİ ÖĞRETİCİ METİNLER (5. Test)	59
- SERVETİFÜNÜN DÖNEMİ ÖĞRETİCİ METİNLER (6. Test)	61
- MİLLÎ EDEBİYAT DÖNEMİ ÖĞRETİCİ METİNLER (7. Test)	63
- CUMHURİYET DÖNEMİ ÖĞRETİCİ METİNLER (8 -9. Testler)	65

Antikor bir FDD - FON YAYINCILIK tescilli markasıdır.

TÜRK EDEBİYATINA GİRİŞ

1
ünite

EDEBİYATIN GÜZEL SANATLARLA İLİŞKİSİ VE METİNLERİN SINIFLANDIRILMASI

test

1

1. Edebiyat bir anlatım biçimidir. Düşünce ve duygular güzel ve etkili bir biçimde anlatma sanatı olarak da tanımlanır. İnsan yaşantılarını anlatan her metin edebiyat yapıtı değildir. Konu tartışmalı olmakla birlikte, asıl amacı estetik tat vermek değil, bilgi vermek ya da inandırmak olan yapıtlar (teknik ve bilimsel kitaplar, gazete yazıları, reklam metinleri, propaganda yazıları vb.) genellikle edebiyatın kapsamı dışında bırakılır. Bir metnin edebiyat yapıtı sayılması için sanat değeri taşıması gerekir. Ama bu değeri tanımlamak kolay değildir. Edebî değeri olan bilimsel metinlere rastlanabildiği gibi, sanat katına yükselemeyen metinler de vardır.

Bu parçadan hareketle edebiyat ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebiyatın etkili ve güzel ifade etme sanatı olduğu
- B) Edebiyatın insan yaşamının bir parçası olduğu
- C) Her metnin bir edebiyat metni olmadığı
- D) Bir metnin edebî olması için sanatsal bir zevk taşıması gerektiği
- E) Bilimsel metinlerin de edebî bir zevk taşıdığı

ANTİKOR B!LGİ

Edebî metinlerde amaç, okuyucuda estetik bir zevk uyandırmaktır.

2. Aşağıdaki öğretici metinlerden hangisinin gerçeği ele alma yöntemi diğerlerinden farklıdır?

- A) Deneme
- B) Makale
- C) Anı (Hatıra)
- D) Fıkra
- E) Eleştiri

3. (I) Edebiyat, duyguların ve düşüncelerin sözlü ve yazılı olarak etkili ve güzel bir biçimde anlatılmasıyla tarih de geçmiş zamanlarda yaşamış toplumların yaşantılarının ve mücadelelerinin sebep-sonuç ilişkisi içinde anlatılmasıdır. (II) Edebiyat ve tarihin temel yaşantısı insan ve metinlerdir. (III) Bu sebeple edebiyat ve tarih arasında sıkı bir ilişki vardır. (IV) Bir sanatçı eserinde tarihin bir olayı ya da kişiyi anlatırken kurguya yer vermeden gerçeklik üzerinden anlatır. (V) Edebî eserler, oluşturuldukları dönemin tarihine ışık tutar ve tarihe kaynaklık eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Mustafa Kemal'in kağnısı derdi, kağnısına
Mermi taşırdı öteye, dağ taş aşardı.

Çabuk giderdi, çok götürürdü Elifçik,
Nam salmıştı asker içinde.

Bu kez yine herkesten evvel almıştı yükünü,
Doğrulmuştu yola önceden önceden.

Bu metin göz önünde bulundurulduğunda edebiyatla aşağıdaki bilim dallarından hangisi arasında ilişki olduğu söylenebilir?

- A) Tarih
- B) Psikoloji
- C) Sosyoloji
- D) Coğrafya
- E) Arkeoloji

5. İyi bir metinde bulunması gereken özelliklerden biri de duruluktur. Duru bir anlatımda herhangi bir sözcük gereksiz ve yersiz kullanılmaz.

Buna göre,

- I. Sanki gözlerime gitme kal, der gibi bakıyordu.
- II. Bu zor ve çetin kış şartlarında yola çıkarken dikkatli olmalıyız.
- III. Alfabemizde yirmi dokuz tane harf bulunmaktadır.
- IV. Bu olayda küseceğin ve danlacağın bir durum yok.
- V. Ben, roman ve hikâye dalında ödüller almış bir sanatçıyım.

cümlelerinin hangilerinde anlatımda duruluk ilkesine uyulmamıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
D) I, III ve IV E) III, IV ve V

ANTİKOR B!LGİ

Duruluk ilkesine uyulmaması anlatım bozukluğuna yol açar.

6. I.
Nasıl vafedeyim güzelim seni
Rumeli Bosna'yı değer gözlerin
Dünyaya gelmemiş eşin akranın
İzmir'i Konya'yı değer gözlerin

II.

"Neyin var olduğu" sorusunu yanıtlamanın en önemli yolu, onun gözünde birlik ile çokluk ya da görünüş ile gerçeklik arasındaki ilişkiyi doyurucu bir biçimde ifade edebilmekten geçmiştir.

Bu metinlerin karşılaştırılması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. metin edebî, II. metin ise öğretici bir metin örneğidir.
B) I. metin duygu, II. metin bilgi odaklı bir metin örneğidir.
C) I. metinde dil heyecana bağlı işlevde, II. metinde göndergesel işlevde kullanılmıştır.
D) I. metinde öznel, II. metinde ise nesnel bir anlatım kullanılmıştır.
E) I. metinde lirik, II. metinde didaktik unsurlar ağır basmaktadır.

7. Duygu, düşünce ve hayallerin söz ve yazı hâlinde okuyucuda estetik bir haz uyandıracak şekilde anlatılmasına "edebiyat" denir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki parçalardan hangisi bir edebiyat metninden alınmış olamaz?

- A) Kahve, ışıkların yakınca dışarıdaki karın ışığı söndü. Sekiz kişi ya var ya yoktu. Küçük kapağının içinden alevler atarak yanan sac sobanın sağ tarafının neredeyse kıpkırmızı kızaracağını biliyor, bekliyor, bekliyordum.
B) Kedi ve yavrularını, hemen hemen her gün, aynı saatlerde, o kapıyı çalarken görmeye alışmıştı. Kedi hep "tıııııı" diye sesler çıkarıyordu yavrularına bir zarar vereceği sanısına kapılarak. Bu kediyle banşmanın yolunu bulmalıydı.
C) İBİŞ: Hayırdır bey ne oldu, ne gitti?

EVİN BEYİ: Gitti İbiş gitti... Yok ortada! Çok da güzeldi ya... Gitti. Ahh aah! Ben ne yapacağım şimdi? Gittiii.

İBİŞ: Hayırdır bey nedir o güzel olan? Haa yoksa siz, sizin rahmetli hanımı mı diyorsunuz? E siz onu gömeli bayağı oldu unuttunuz mu? Yoksa hatıralar mı canlandı?

EVİN BEYİ: Ne canlanması evladım? Gitti diyorum.

- D) Queen Elizabeth, Agamemnon, Lord Nelson muharebe gemileri ve İnflexible muharebe kruvazöründen oluşan 1.Tümen, saat 10.30'da Çanakkale Boğazı'ndan içeri girdi. Filonun önündeki muhripler savaş alanını tanıyorlardı.
E) Ağaç mıydı onlar? Evet. Ağaçların yeşili gecenin karanlığında bile seçiliyordu: İki servi. Ağaçların dışındaki her şey karanlığın tülüyle örtülü, hayaletler gibi usul usul deviniyorlardı. Hareketsizdi ağaçlar ve yeşil. Öylece konuşmadan, birbirlerinden habersiz iki insan gibiydiler. Civardaki tek tük ışıklar da söndü. Herkes uykunun kucagındaydı şimdi. Ağaçlar daha da yeşillendi.

ANTİKOR

1. Düşünme insanoğlunu diğer canlılardan ayıran önemli bir özelliktir. Sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürdürebilmeleri için insanların düşünmeye ihtiyacı vardır. Bir şair ya da yazar eserinde kendi düşüncelerini ön plana çıkarır. Bu nedenle madde ve yaşamı çeşitli yönlerden inceleyen bir düşünce sistemi olan ---- ile edebiyatın kesişim noktası düşüncedir.

Bu metinde boş bırakılan yere edebiyatın yararlandığı bilim dallarından hangisi getirilebilir?

- A) sosyoloji B) felsefe C) coğrafya
D) tarih E) psikoloji

2. Mahmut Makal toplumcu yazın insanıdır. J.P. Sartre'nin "Yazar, aç milyarlar için yazmadıkça hep bir tedirginlik duygusu altında ezilecektir." sözünü önemser. Yazarın; emeğin, ezilenlerin, yoksulların kısaca toplumda yaşayan haklı insanların yanında olması gerektiğine inanır. "Yazar toplum esenliği için yazmalıdır ve toplumun malı olmalıdır." yorumunu yapar. Edebiyatta temel ögenin insan olduğunu kabul eder. Ona göre sanatçı, toplum adına sorumluluk yüklenmeli, kişisel hırsı ve bireyciliği geri plana itmeli, toplum adamı olmalıdır.

Bu parçadan hareketle öğretici metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgi vermek, öğretmek amacıyla yazılır.
B) Dil, göndergesel işlevde kullanılmıştır.
C) Nesnel bir anlatım söz konusudur.
D) Açıklayıcı anlatım tekniği kullanılmıştır.
E) Kanılan değiştirmek amacıyla tanık göstermeye başvurulmuştur.

3. Aşağıdakilerden hangisi sanatsal bir metnin özelliklerinden biri değildir?

- A) Dil kapalı ve imgesel bir anlatım aracı olarak kullanılabilir.
B) Sözcükler yan, mecaz ve terim anlamda kullanılabilir.
C) Metinlerde kurmacadan ve bilimsellikten yararlanılabilir.
D) Metinlerde anlatılan olaylar ve durumlar gerçekçilikten kopmaz.
E) Metinler okuyucuda sanatsal bir zevk uyandırmak için yazılır.

4. Edebiyatla bilim arasında çeşitli düzeylerde ilişki söz konusudur. Bu ilişkinin temel nedenleri edebiyatın insana ait hiçbir şeye kayıtsız kalmaması ve dilin hem edebiyatın hem de bilimin ortak ögesi olmasıdır. Edebî bir metinde yazar, temel konusu olan insanı anlatırken psikoloji, sosyoloji, tarih, coğrafya gibi sosyal bilimlerden yararlandığı gibi deneysel bilimlerden de yararlanabilir. İnsanı her yönüyle anlatmayı amaçlayan edebiyat; öykü, roman, tiyatro gibi türlerde kimi zaman insan ruhunu derinlemesine tahlile girer. Bu durumda edebiyat, psikoloji bilimiyle ilişki içindedir. Bazı edebî eserler, insanın dünyadaki varlığının nedenini, amacını sorgulayarak felsefeyle ilişki içinde olur. Tarihî bir olayı konu edinen edebî eserler de hiç kuşkusuz tarih biliminden yararlanır.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisi?

- A) Edebiyatın Bilim Üzerindeki Etkisi
B) Edebiyat ve Bilim Nedir?
C) Edebiyat ve Psikoloji
D) Bilimin Edebiyatla İlişkisi
E) Edebiyat Bilimi

ANTİKOR

ANTİKOR B!LGİ

Öğretici metinlerde dil göndergesel işlevde kullanılmıştır.

5. Öğretici metinlerde,
- Açıklamak, bilgi vermek, öğretmek amacı vardır.
 - Günlük yaşantılar, tarihî olaylar ve bilimsel gerçekler ele alınır.
 - Konuyla ilgili duygu ve düşünceler kısa ve kesin ifadelerle dile getirilir.
 - Dil, daha çok göndergesel işlevde kullanılır.
 - Söz sanatlarına, kelimelerin mecaz ve soyut anlamlarına pek yer verilmez.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi öğretici bir metin olamaz?

- A) Gezi Yazısı B) Makale C) Deneme
D) Masal E) RÖportaj